

جان لاک

نامه‌ای در باب تساهل

ترجمه شیرزاد گلشاهی کریم

نشرنی

فهرست مطالب

۵	مقدمه مترجم
۵	تساهل در اندیشه متفکران مغرب‌زمین
۷	معنای تساهل
۸	معنای زندگی و هدف آن
۱۱	استدلال مدافعان اهل تساهل
۱۲	کاستالیون
۱۵	میشل دو ل/اوپیتال
۱۸	فرانسیسکو دو لانو
۲۰	ژان بُدن
۲۶	پیر بیل
۳۴	جان استوارت میل
۴۰	جان لاک و نامه‌ای در باب تساهل
۴۷	نامه‌ای در باب تساهل
۱۳۳	فهرست منابع

مقدمه مترجم

تساهل در اندیشه متفکران مغرب زمین

مسئله تساهل و بردباری در برابر عقاید مخالفان در مغرب زمین حکایتی عجیب و بس شنیدنی دارد. مفهوم این واژه در تاریخ اندیشه سیاسی غرب نخست در زمینه مسائل مذهبی پدید آمد، آن زمان که روم به مسیحیت روی نیاورده بود، مسیحیان در آن دیار شدیداً تحت آزار و شکنجه بودند چرا که نظم اخلاقی جامعه روم را، که مبتنی بر پرستش خدایان متعدد بود، مورد تهدید قرار می دادند، ولی آن گاه که آیین مسیحیت در روم به صورت یک مذهب رسمی و دولتی درآمد، این بار مسیحیان بودند که مخالفان خود را آزار و شکنجه می کردند. در طول تاریخ قرون وسطا هیچ نویسنده ای را نمی توان یافت که با نابردباری و عدم تساهل در عقاید دینی کوچک ترین مخالفتی کرده باشد. همچنین در طول جریان اصلاح دینی این اعتقاد که مخالفان دینی مستحق مجازات و توبیخ اند نه تنها به نظر کاتولیک ها بلکه حتی به نظر پروتستان ها نیز اعتقادی درست و مشروع بود، لذا می بینیم همان طور که کاتولیک ها هوبمایر^۱ را می سوزانند، کالوینیست ها نیز

---

۱. بالتازار هوبمایر (Hubmaier ۱۴۸۰-۱۵۲۰) مصلح دینی آلمان که به خاطر عقایدش در شهر وین سوزانده شد و همسرش را نیز به رود دانوب افکندند.